

Територіальний відділ освіти Дніпровського району
СПЕЦІАЛЬНИЙ ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
(ЯСЛА-САДОК) № 190 «ДЮЙМОВОЧКА»

«Історія міста в одній вулиці»

(заняття для дітей середнього дошкільного віку)

Підготували:

Тетяна ВОРКО, вчитель-логопед

Світлана КУЗІНСЬКА, вихователь

Запоріжжя
2022

Актуальність заняття

На даному історичному етапі для майбутнього історичного розвитку української держави дуже важливим є розвиток патріотичних почуттів, нових ставлень до історії, культури, традицій і звичаїв українського народу. Тому найбільш актуальним серед виховних напрямків виступають патріотичне та громадське виховання (за Концепцією національно-патріотичного виховання дітей та молоді).

У зв'язку з особливостями психофізичного розвитку дітей дошкільного віку, обмеженим об'ємом знань та життєвого досвіду, національно-патріотичне виховання обіймає собою теми доступні та зрозумілі для них (сім'я, родина, місто, країна), тобто від простого до складного.

Найсприятливішим віком для активного систематичного патріотичного виховання є 5-й рік життя дитини (за Т.А. Куликовою). Саме в цей період особливо активізується інтерес дитини до соціального світу, суспільних явищ. Досвід показує, що вже в дошкільному віці дитина може та повинна знати, в якій країні вона живе, в якому місті, на якій вулиці. Сучасні науковці (Л.В. Калузька, А.М. Богущ, В.І. Цимбалюк, Т.С. Комарова, Т.А. Ротанова) доводять, що вже в дошкільному віці в результаті систематичної, цілеспрямованої роботи в дитини формуються елементи усвідомлення громадянства, вона знає та правильно вживає терміни Україна, Батьківщина, країна, рідне місто, селище, вулиця (їхні назви).

Ці питання ми і поставили перед собою, продовжуючи роботу з формування патріотичного світогляду наших вихованців. Ми вважаємо, що саме ознайомлення дітей дошкільного віку з рідним містом, його головною вулицею, визначними місцями, музеями, театрами, місцями відпочинку та розваг може стати основою навколо якої інтегруються всі інші напрями роботи з патріотичного виховання. А щоб діти «відчули» своє місто, їм необхідно розповідати і показувати його, дане заняття покликане налаштувати дітей саме на «відчуття» свого міста.

Програмовий зміст:

- продовжувати знайомити дітей із рідним містом, його визначними місцями;
- формувати у дітей реалістичне сприйняття навколишнього світу;
- ввести в активний словник назви видатних місць;
- спонукати дітей до реалізації творчого задуму;
- розвивати мислення, мовлення, пам'ять, увагу, дрібну моторику рук, творчість;
- виховувати почуття любові та гордості до рідного міста, бажання берегти та примножувати його красу.

Попередня робота:

- перегляд ілюстрацій з альбому «Моє місто – Запоріжжя»;
- проведення бесід «Цікавинки про Запоріжжя», «Визначні пам'ятки міста»;
- складання розповідей про рідне місто;
- перегляд слайдів «Стежками рідного міста»;
- читання віршів С.Павленка «Запоріжжя моє», З.Бабешко «На славетній Хортиці», «Запоріжжя»;
- ознайомлення з символікою міста;
- н/д гра «Подорожуємо рідним містом»;
- д/і «Силуети», «Склади прапор міста», «Знайди відмінності на картинках», «Місто, в якому я живу»;
- колективна робота з зображувальної діяльності «Місто майбутнього».

Використані матеріали:

- мультимедійна презентація «Історія міста в одній вулиці»;
- ноутбук, проектор, екран;
- матеріали для проведення драматизації: костюми Півника і мишенят, колосок, піч, пиріжки, дрова, мішок, миска з тістом;

- книжки: А. Лотоцький «Їде святий Миколай», В. Шевченко «Мій перший атлас», «Українські народні казки», «Розумна книжка про Батьківщину» (виготовлена власноруч), В. Гауф «Казки»;
- приладдя для малювання: заготовки для робіт з використанням техніки «воскографія», спонжі, гуаш, серветки;
- плакат «Я кохаю Запоріжжя», паперові сердечка;
- музичні інструменти: барабан, дзвіночки, ложки, бубни.

Хід заняття:

Вихователь: Діти, ви любите подорожувати? А якими видами транспорту ви подорожували?

Сьогодні я запрошую вас у незвичайну подорож. А що це буде за мандрівка, ви скоро дізнаєтеся. Здогадайтеся, на чому ми будемо подорожувати?

Пасажирський чи товарний

Металевий він і гарний.

Все ховає у вагонах

І стає лиш на перонах.

Відповіді дітей

Тож сідайте до уявного потяга, запрошую вас у подорож.

Під музичний супровід діти паровозиком заходять до зали.

Зупиняються біля екрану, роздивляються слайди № 2,3,4

із зображенням вокзалу Запоріжжя-1

Вихователь: Діти, ми з вами опинились на вокзалі Запоріжжя-1, на який приїжджають люди до нашого міста. Давайте з'ясуємо, що ми можемо побачити на вокзалі.

Відповіді дітей: будівлю вокзалу, поїзди, перон

Вихователь: Так, все вірно. А ще я хочу вам сказати, що вокзал Запоріжжя-1 знаходиться на початку найдовшої вулиці міста, а саме проспекту Соборний, і я пропоную вам відправитись на захоплюючу подорож саме цією вулицею. Проспект Соборний несе велику відповідальність, бо він є обличчям і серцем міста Запоріжжя (*слайд № 5*).

- Діти, а чи відомо вам чому проспект має назву Соборний? (*Відповіді дітей*). Так, значення слова Соборний – «єдність», і саме проспект об'єднує всі райони та вулиці нашого міста (*слайд № 6*). Під час цієї подорожі ми будемо робити зупинки біля історичних пам'яток, цікавих і сучасних місць, що знаходяться вздовж проспекту. Тож займаємо місця в нашому екскурсійному автобусі і вирушаємо у путь.

Звучить пісня «Автобус по місту котиться»,

діти виконують рухи під слова пісні

Вихователь: Наша перша зупинка – Запорізький академічний обласний український музично-драматичний театр імені В.Магара (*слайд № 7*). На сцені театру можна побачити опери та мюзикли, вистави, комедії, казки для дітей (*слайди № 8,9*). Я вам пропоную подивитися фрагмент вистави.

Діти переглядають фрагмент вистави «Кицькин дім»

(слайд № 10)

Вихователь: Хто здогадався, фрагмент якої казки ми переглянули?

Відповіді дітей

І ми з вами також можемо долучитися до чарівного світу театрального мистецтва. Запрошую вас до нашого театру і пропоную подивитись невеличку виставу «Про ледачих мишенят і працювितого півника». А акторами у цій виставі будуть наші діти, запрошуємо їх на сцену.

«Про ледачих мишенят і працювитого півника»

(За мотивами української народної казки «Колосок»)

Казкар. Десь колись, в однім селі,

В невідомій нам землі

У хатині півник жив,

З мишенятками дружив.

Круть і Верть усі їх звали,

Бо крутились вони й грали.

Лише півник працював –

Сам усіх він годував.

Раз знайшов він колосок,

І подав свій голосок.

Півник. Ку-ку-рі-ку! Куд-куди!

Круть і Верть, мерщій сюди!

Та цапи важкі беріть,

Будем зерно молотить!

Круть. Ще чого? Тільки не я!

Верть. І не я також! Не я!

Казкар. Що ж то півнику робити? –

Сам пішов він молотити!

У мішки зерно зсипав –

Знову мишенят гукав:

Півник. Круть та Верть, сюди ходіть –

Це зерно на млин несіть!

Круть. Ще чого? Тільки не я!

Верть. І не я також! Не я!

Казкар. Що ж то півнику робити?

Став мішки на млин носити!

Сам і борошно змолів.

Мишеняток кличе знов:

Півник. Круть та Верть, допоможіть!

Тісто з борошна місіть!

Круть. Ще чого? Тільки не я!

Верть. І не я також! Не я!

Казкар. Не вдавався півник в свари –

Сам поставив і опару,

Тісто біле замісив,

Мишеняток попросив:

Півник. Наносіть дровець у хату,

Піч топіть вже, мишенята!

Круть. Ще чого? Тільки не я!

Верть. І не я також! Не я!

Казкар. Півню нічого робити –
Заходився сам топити.
Аж пішов по хаті дух –
Пиріжки легкі, мов пух,
Став із печі витягати.
Миші кинулись до хати.
Біля столу примостились...

Півник. А чого це ви розсілись
На всю лаву, мов куми?
Хто зерно знайшов?

Круть і Верть (разом). Не ми!

Півник. Мусив хто на млин нести?

Круть і Верть (разом). Ти.

Півник. Дров до печі запасти?

Круть і Верть (разом). Ти...

Півник. А скажіть іще мені,
Тісто ви місили?

Круть і Верть (разом). Ні...

Півник. Пиріжки бо їсти нащо,
Якщо ви такі ледащо?

Казкар. Повставали наші мишки
Із-за столу тишком-нишком.
Півник сів туди, як гість –
Хто працює – той і їсть!

Вихователь: Займаємо місця у екскурсійному автобусі і наша подорож проспектом продовжується.

*Звучить пісня «Автобус по місту котиться»,
діти виконують рухи під слова пісні*

Вихователь: І ось на нашому шляху Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека (*слайд № 11*). Діти, чи знаєте ви, що таке бібліотека? (*Відповіді дітей*). Так, бібліотека – це чарівне місце, де зберігаються книжки, це простір з особливою енергетикою, настроєм (*слайд № 12*). Де людина бере книгу до рук і поринає у чарівний світ казок, захоплюючих пригод і фантастичних історій. Бібліотека – це місце, де кожний знайде собі затишок і відкриття для себе новий світ. Отже, кожна нова книжка – це знайомство з цікавими героями, що можуть вразити своїми вчинками, допомогти порадами. Це задоволення покрити чимось незвичайним, проте вічним. Діти, я запрошую вас відвідати нашу книжкову виставку.

Діти розглядають книжки, представлені на виставці

Вихователь: Книжку, яка вам сподобалася, можна взяти додому, почитати з батьками, але повернути її, як у справжній бібліотеці. А зараз займаємо місце у нашому автобусі і їдемо далі.

Звучить пісня «Автобус по місту котиться»,

діти виконують рухи під слова пісні

Вихователь: А наступна наша зупинка – площа Маяковського, одне із найулюбленіших місць відпочинку жителів міста та туристів (*слайд № 13*). На площі розташований «Фонтан життя», один із найбільш естетично красивих, сучасних і оригінальних фонтанів в Україні. Фонтан має велику кулю, що обертається під дією води. Скульптури, що знаходяться навколо фонтану відображають всю історію українського народу. Колориту площі додають виставки виробів народних умільців, майстрів прикладного мистецтва, вишивальників, флористів, гончарів, художників (*слайд № 14*). Діти, а ви хочете відчувати себе художниками і спробувати створити свої неповторні картини?

Діти малюють картини у техніці воскографії

Вихователь: З ваших чудових робіт ми теж зробимо виставку маленьких художників. Займайте будь ласка місце у автобусі, будемо рушати далі нашим проспектом. А поки ще не від'їхали, пропоную помилуватися

«Фонтаном життя» у нічний час, який він гарний, різнокольоровий, чарівний
(слайд № 15)

Звучить пісня «Автобус по місту котиться»,

діти виконують рухи під слова пісні

Вихователь: Подорож наша триває і наступна зупинка – бульвар Шевченка.
(слайд № 16). На бульварі ми можемо побачити сучасну експозицію, до якої
входять красиві фотозони (слайд № 17). І не випадково, саме на бульварі,
знаходиться головний символ кохання – «Годинник закоханих», а також ми
можемо побачити визітівку нашого міста «Я кохаю Запоріжжя».

А ви любите наше місто? Любов до Запоріжжя живе в наших серцях і я
пропоную всім нам поділитися частинкою серця, розказати за що ми любимо
наше місто.

Діти приклеюють сердечко і розповідають

за що вони люблять місто Запоріжжя

Вихователь: (підсумовує відповіді дітей)

Величне місто, де пороги
Могутнього батька Дніпра,
Козацький стан видно з дороги.
Це рідна ненечка-земля!
Красиве, миле Запоріжжя.
Ось металург і сталевар
І острів Хортиця безмежний.
Працює в полі хлібодар.
Проспект, музеї, гай дубовий.
Козаків слава і пісні.
Високе небо мармурове,
Так любо жити тут мені!
Тож подорож продовжується, займаємо місця в автобусі.

Звучить пісня «Автобус по місту котиться»,

діти виконують рухи під слова пісні

Вихователь: Подорожуючи проспектом, ми не можемо не помітити ще одну історичну величну будівлю – концертний зал імені М. Глінки (*слайд № 18*).

Як ви гадаєте, чому він називається концертним? *Відповіді дітей*

Вихователь: Концертний зал вважається одним із найкращих залів Європи, має особливу святкову архітектуру та унікальні акустичні можливості. У ньому є велике фойє, партер та балкони, де відвідувачі слухають концерти, а також велика сцена (*слайд № 19*). Зі сцени концертної зали лунає чарівна прекрасна музика, якій дають життя музичні інструменти, що входять до складу оркестру. У нашому концертному залі працює симфонічний оркестр під керівництвом В'ячеслава Реді. Я пропоную переглянути фрагмент його виступу. Уважно слухайте та дивіться.

*Діти слухають фрагмент виступу
симфонічного оркестру (слайд № 20)*

Вихователь: Розкажіть, які музичні інструменти ви впізнали? На яких з них ви вже грали? *Відповіді дітей*

Вихователь: Ми також можемо доторкнутись до мистецтва, спробувати себе у ролі музикантів і створити свій оркестр.

Оркестр у виконанні дітей

Вихователь: Тож займаємо місця в нашому екскурсійному автобусі і вирушаємо далі.

*Звучить пісня «Автобус по місту котиться»,
діти виконують рухи під слова пісні*

Вихователь: Уявляєте, ми з вами проїхали 11 кілометрів і наша подорож проспектом Соборним завершується, ми вже на кінцевій зупинці (*слайди №21, 22*). Діти, ви впізнали, що це таке?

Вихователь: Так, це Дніпрогес. Проспект Соборний, проспект Єдності, який має протяжність 11 кілометрів закінчується Дніпрогесом. А Дніпрогес – це вже інша історія...

Вихователь:

- Діти, вам сподобалася наша подорож?

- Які відчуття вона у вас викликала?
- Які місця вам найбільш запам'яталися?
- Куди б ви хотіли потрапити?
- Чи захотілося вам дізнатися ще більше про наше місто?

Вихователь: Тоді ми з вами будемо продовжувати і знайомитися з рідним містом все більше і більше.

Використана література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція, затверджений наказом МОН України від 12.01.2021 року № 33.
2. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді: Додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 16. 06.2015 р. № 641
3. Стежинки у Всесвіт: комплексна освітня програма для дітей раннього та передшкільного віку/ автор. колектив; наук. керівник К.Л. Крутій (рекомендована наказом МОН України від 12.01.2021р. № 33 та схвалена листом ІМЗО від 02 жовтня 2020 року № 22.1/12-Г-801)
4. «Україна – моя країна». Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку / О.М. Каплуновська, І.І. Кичата, Ю.М. Палець; за наук. ред. О.Д. Рейпольської. – Тернопіль: Мандрівець, 2016. – 72с.
5. «Україна – моя Батьківщина» конспекти занять із національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку / О. Каплуновська, І.І. Кичата, Ю.М. Палець. – Тернопіль : Мандрівець, 2017.
6. Патріотичне виховання в ДНЗ / уклад. І.І. Логвіненко, О.С. Тарасова, О.О. Христич, Л.А. Швайка. – Х. : ВГ «Основа», 2016.
7. Кривоніс М.Л., Дроботій О.Л. Патріотичне виховання в ДНЗ. – Х. : Вид-во «Ранок» 2016.
8. Я кращої в світі країни не знаю...Національно-патріотичне виховання в

ДНЗ. Середній вік. / упоряд. А.Г. Частнікова. – Х. : Вид. група «Основа»,
2016.